

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za tiskarje velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opravništvo**, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denšnjega praznika izide prihodnji list v torek.

Iz Peterburga 31. dec. 1876.

[Izv. dop.]

Doletel nam je glas, da je premirje podaljšano do prvega marca, baš ko smo pričakovali poročila, da pojde naša južna vojska čez mejo. V naglici vam poročam, da nas je ta novica neugodno zadela, če ravno smo tu v strašnem mrazu milovali svoje vojake, če bodo morali marširati v vremenu, ko si mi s teškimi kožuhi neradi upamo na prosto ulico. Naši časniki, to se ve, da nevolje ne izražajo. Prvič tudi pri nas nij mnogo več tiskovne svobode, nego pri vas doma; drugič pak imamo zdaj veliko zaupanje na naredbe in svete našega darovitega, v vesoljnem svetu priznanega diplomata generala Ignatieva v Carigradu, in ta je prodolženje premirja nasvetoval. Mej tem časom, baje da je dejal, naj pred Evropo Turčija še enkrat dokaže, kaj jej je resnobe z njenimi reformami, njena konstitucija naj dokaže vso svojo brezplodnost, naj dokaže, da je nemogoče Turčiji biti pravični slavjanskim kristijanom. Rusija pak, to znamo, bode zvesta ostala nalogi, katece nema le od lani, nego uže stoletja, in bode koncem gotovo osvobodila turške Slavjane.

Družba sv. Mohora.

Iz Spodnjega Štajerja.

[Izv. dopis.]

Najlepši dokaz, da narod naš napreduje, lepo se razvija, in da se dan za dnevom bolj zaveda najdražjega svojega kinča, mile krasne materinščine ter, da v pravej zaved-

nosti če dalje bolj po izobraženosti, po napredku, po omiki in duševni vzbujni hrepeni, nam so mnoga naša društva, literarni zavodi in v prvej vrsti vse česti in občega štovanja tudi od Neslovana vredna družba sv. Mohora. Kdo ne pozna vrednosti in vpliva ove družbe, kdo ne razširjenosti njene, in vendar le biva mej Slovani?

Družba sv. Mohora, ki šteje sedaj 26.815 udov, je nastopila uže sedemnajsto leto in tako je razcvetela v velikansko drevo, čegar korenine so prodrle v narodovo množino, čegar veje se razprostirajo po vseh slovenskih pokrajinah, in katero leto za letom prav lep sad nam rodi. Izdala je doslej 91 knjig in vsako leto je krepko razširjala se mej vsemi stanovni slovenskega naroda. Na enacem zavodu, v kojem je borni krajčarček revne dekcle, ubozega slovenskega delavca, donesek letni revnega kmetovalčka, donesek bogatina, mestjana, izobraženca vseh stanov in prihranjeni goldinar slovenskega učenčka, — na enacem zavodu je vsakako treba paziti in to paziti z vso ostrostjo.

Uže lansko leto je nekdo iz Goriške izrazil svoje mnenje o delovanju odborovem in — kakor se je sploh slišalo — marsikako napačno in neresnično povedal. Kmalu na to onega dopisnika ostro pokara močen glas iz Koroške, ter nam kaže z nekoliko — morda preživimi — barvami čestipolno delavnost omenjenega odbora. Da nas po drugih pokrajinah živeče Slovence, ki smo mnogoletni udje družbe sv. Mohora, nij ne eno ne drugo povsem zadovoljilo in se vkljub našej oddaljenosti od Meke celovške, kjer le edino zveličani gospodje odborniki bivajo, vendar le zanimamo kako da je z delovanjem odborovim in kako

da se eno in drugo vrši, to nam prečestiti gospodje odborniki, kojim slave in zaslug odrekati ne moremo in nečemo, ne smejo v kvar in slabo šteti. Družba je pač naša, družba je obče slovenska, družbaje celemu narodu pripadajoča in vsakdor imade pravico to ali ono želesti si — in to posebno če vidi, da je od leta 1875. na 1876 pristopilo na novo 2256 udov in od leta 1876. na 1877 na novo samo 479 udov!

Prva leta družbinega obstanka, ko nas je bilo le vseh vkup nekaj nad 1200 udov in nij bila delavnost odborova tako obširnega in glavitega pomena, je bilo pač dovolj, če se nam je naznanilo: toliko smo dobili — toliko smo izdali — toliko je udov — ti-le možje so v odboru — ta mož je pregledal račune — nekateri so pregledovali knjige v rokopisih itd. — a sedaj je drugače in nikoli bi ne smel odbor enacega društva pozabiti, da mu je odgovornost velika in da je družba narodova. Celu poštenje, vse zaupanje imamo po Slovenskem živeči narodnjaki v može, ki so se nam letos v koledarju na st. 153 predstavili kot odbor — a vendar menimo, da za sedaj ne zadostujejo povsem.

Menili in povpravševali smo mnogo po tej in onej zadevi, a brez pravega vspaha in le čudno se nam je odgovarjalo od strani gospodov, ki tudi v Celovcu bivajo in bi morali bolj poznati društvenega odbora delovanje nego mi, ki smo zunaj Koroške!

Kdo pretresuje društvene knjige in vpslane rokopise? Morda pač vaši profesorji srednjih šol, kojih vam je, kakor vidimo in čujemo, vendar le nekaj? Ali kak poseben odsek duhovnikov in dotičnih posestnikov strokovnjakov? — Odgovor temu je bil — in

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Tretje poglavje.

(Dalje.)

Jerici se je probudila vsa jej prirojena srditost. Brez pomislika zgrabila je kos lesa, tik nje ležečega, ter ga je z vso močjo zadelala v Nani. Dobro je bila merla in babo zadela v glavo. Krv se vdere iz rane, katero jej je les naredil; a Nani je komaj čutila udarec, tako razsrjena je bila na otroka. Skočila je na Jerico, zgrabila jo za rame, odprla hišna vrata ter jo zagnala na ulico. „Ti hudoba zlobna, senca tvoja naj nikdar ne zadene več mojih vrat,“ zakričala je, vrnila se v hišo — ter otroka samega pustila v mrzli temni noči.

Če je Jerica bila razsrjena ali žaljena,

jokala se je vselej glasno, ne tihoma, kot jokajo mnogi otroci, jokala se je z brnečim krikom tako dolgo, da je bila popolnem upehana. Ko je bila na ulicah, jela je kričati; — ne iz strahu, da je bila pregnana iz edinega svojega doma in da bode morala v nastopajoči noči sama po mestu tavati in morebiti zmrzniti, (ker bilo je zelo mrzlo); na-se nij mislila le trenotek ne. Trepet in žalost o strašnej osodi edine stvari na svetu, katero je ljubila, polnila sta popolnem nje mlado srce. Pritisnila se je na hišno steno, z rokami zakrila svoj obraz, ter se nij zavedala niti ropota, katerega je vzročevala, niti veselja one deklice, ki jej je nekaj bila vrgla čreveljčke v ladejenico ter jo sedaj opazovala v nasprotnih hišnih vratih. Kar je čutila se vzdigneno in na klinec Trueman Flintove lestvice še zmerom naslonjene na svetilnični kol, se posajeno. Trueman jo je trdno držal in na lestvici visoko dovolj, da jej je je z obrazom gledal naravnost v obraz; ko je spoznal svojo staro

znanko, prašal jo je kot uže pri prvej priliki jako prijazno, kaj jej je.

Jerica pa je le zdihovala in rekla: „Oj, moja mačica! moja mačica!“

„Kaj! mačica, katero sem ti jaz dal? No, ali si jo izgubila? Ne jokaj se! ne jokaj!“

„O ne, izgubila je nijsem! O, uboga mačica!“ In Jerica je začela še glasneje jokati ter je kašljala tako strahovito, da se je Trueman bal za otroka. Močno se je trudil, da bi jo utolažil, in ko se mu je to nekoliko posrečilo, rekel jej je, da se bode za smrt prehladila in da naj gre v hišo.

„Oj, saj me ne bode pustila noter,“ — rekla je Jerica, „in jaz bi ne šla noter, če bi ona tudi hotela.“

„Kdo te ne bode pustil noter, — tvoja mati ne?“

„Ne, ne! Nani Grantova.“

„Kdo je Nani Grantova?“

„Ta je strahovito zlobna žena, ki mi je mačico utopila v vreli vodi.“

poprašali smo mnoge gospode, zbrane pri prekrasni slavnosti A. Janežičevi meseca avgusta p. l. „jaz ne vem“, — „meni ni znano“.

Slovenska matica, ki ima v primeri z družbo sv. Mohora prav malo število udov in izdaja na leto 2—4 knjige, ima poseben odsek 12 mož za izdavanje knjig in potresovanje rokopisov. Matica ima vrh tega še poseben odsek 8 mož za narodno slovstveno blago — in družba sv. Mohora!

Matica, ki ima oziroma malo gospodarstva, šteje v ovem odseku tri zvedene gospode, dva ključarja in pregledovalca računov in pri družbi je le en gospod blagajnik in en gospod pregledovalec družbenih računov! Oba častna in zasluge polna gospoda, kojih imena so vsacemu Slovencu dobro znana in v koja imade gotovo vsak narodnjak posebno zaupanje — a vendar bi bilo boljše, da se z ozirom na ogromno število nas udov, ova stvar predrugači.

Naj nam nikdo ne očita, da hočemo na vsak način kako škodovati družbi — ne, nikakor ne! koristiti jej hočemo, do vedno večje svrhe privedi in jej podati prvo mesto v srcih nam za domovino živo gorečih. Boljše pa je, da se male napake takoj izboljšajo, nego da bi mirno čakali, da doide do prave katastrofe. Slava njim, ko se trudijo — kajti dandanes je v resnici prav malo zelo marljivih delavcev na ovem polju — Slava njim, da visoko v čislih in časteh ohranijo naš domači biser, naše društvo — a pozabiti pač nij nobenemu, da je družba naša in da imamo pravico zahtevati, ne samo, da se nam za mali donesek prodaja duševna obilna hrana, temveč tudi, da odbor čuje glas družbenikov narodovega zavoda!

Čitatelj bode gotovo sprevidel, da mi je kot večletnemu udu in to dosmrtnemu udu, ki ne pozna skoraj da čestilnejšega za naš narod nego ovo našo družbo, zelo pri srcu zvedeti, kako in kaj je v srcu njenem. Pri priliki Janežičeve slavnosti sem se svojimi tovarši v ovi namen mnogo popraševal svoje znanice in na novo pridobljene prijatelje Koroske — a čul sem le malo in radi tega sem si stavil nalogo — čeravno mi je preslabo pero, ker nihče drug ne zine pri kakej priliki to omeniti. Najboljša prilika pa se mi je podala koncem leta, ko sem opazoval naše delovanje v preteklem letu in si ogledoval, ali

„Kje pa je tvoja mati?“

„Jaz nemam matere.“

„Čegava si pa, uboga majhena stvarica?“

„Nobenega; in nikjer nemam ostanka.“

„Pri kom pa bivaš in kdo te preživlja?“

„Joj, stanovala sem pri Nani Grantovi, a sedaj jo črtim. Vrgla sem jej kos lesa v glavo in želela bi, da bi jo bila ubila.“

„Tiho! tiho! Ti ne smeš tako govoriti! Jaz čem iti noter ter bom ž njo govoril.“

True je odprl vrata ter je hotel Jerico s soboj vleči; a ta se mu je tako krepko ustavljala, da jo je pustil zunaj; naravnost gredoč v sobo, kjer si je Nani ravno glavo s staro ruto zavezovala, jej je rekel, da bi bilo dobro svojo deklico poklicati v hišo, ker zunaj se bode prehladila za smrt.

„Ona nij moj otrok,“ rekla je Nani; — „bila je dovolj dolgo pri meni; tudi je najzlobnejše dete, ki je kedaj živelo. Čudim se le, da sem jo bila tako dolgo obdržala ter upam, da jo moje oči ne bodo nikdar več vidile; kar se pa dalje zgodi, mi nij nič mar.“

smo v občem napredovali, ali pa pri starem ostali.

V koledarju za leto 1877 nahajaš, dragi ud naše družbe, na str. 151—153 „postave“ in „vodila opravnega reda“ ove družbe, in kolikor je meni znano, so le ove določbe prave in veljavne — a čuj! na str. 152 v §. 5 čitaš: „... družba stoji pod vodstvom ... odbora, katerega si v Celovcu stanujoči družniki izmeje sebe izvolijo,“ in §. 6 str. 153: „družbina opravila bo oskrbovalo devet v Celovcu bivaajočih odbornikov, ki pa morajo dosmrtni ali vsaj letni udje biti.“

Prav lepo je to na papirji, kajti v praksi tega nij — ali pa me je moj prečastiti prijatelj, ki spada omikanemu krogu in je baje tudi ud naše družbe, grozno nalegal. Povedal mi je, da je zadnjih sedem let, kar se on spominja, marsikateri odbornik ali po smrti, ali pa po premeščenji moral iz odbora izstopiti, a da nikoli nij bilo za izstopivšega kake volitve. Gospodje odborniki se mej soboj pomenijo, koga bi z odborniško častjo proslavili in tako se pripeti, da mesto da bi novega odbornika vsi v Celovcu bivaajoči udje, kojih je gotovo nad 30—40 izvolili, izvoli ga le petorica ali šestorica ravno navzočih odbornikov.

Sedaj mi je — če je namreč ovo protipostavno ravnanje resnično — tudi razumljivo, zakaj da je v odboru, ki šteje devet udov: sedem duhovnikov, mej njimi nekoji jezika ne povsem zmožni — potem le eden trgovec, ki pa — kakor mi je prijatelj pripovedoval, ne zna ne jezika in se tudi zaradi nekaterih homatij uže leto dni ne udeležuje odborovih sej — in eden častnik. (? Ur.)

Zakaj ne ravnate v ovej zadevi po postavi? Zakaj ne povabite vsled §. 5, če kak odbornik izstopi, v Celovcu stanujoče družnike? Zakaj ne porabite vam danega narodnega izobrazenstva? Zakaj vse to?

Če uže nečete po dogovoru in dovoljenji dveh tretjin vseh živih dosmrtnih družnikov prenarediti „vodila“ v duhu in potrebi ogromnega družbinega razvitka; vsaj ravnajte po postavi dani!

Mnogo bi vam še lahko poročal, a bojim se, da uže zaradi teh vrstic, ki sem jih brez vsake jeze in kolikor mogoče iz objektivnega stališča spisal, se nekoji razsrdijo, kajti Slo-

Obesili naj bi jo, da mi je naredila luknjo v glavo. Mislim, da ima hudiča v sebi, če je kedaj kak človek na tem svetu bil obseden od hudega duha.“

„A kaj se bo zgodilo ž njo?“ rekel je True, noč je silno mrzla. Kaj bi vi rekli, ko bi jo jutri zjutraj dobili zmrzneno na vašem pragu?“

„Kaj bi jaz rekla k temu? Kaj vam je to mar? Vzemite jo pa vi v svojo skrb! Saj narajate strahovit krik za ta grdi meh. Peljite jo domov in gledali bodete, kako bode vam dopala. Enkrat ste uže govorili z menoj o njej, in povem vam, da nočem več slišati nobene besede o tem. Naj drugi ljudje skrbe za njo, jaz sem uže storila svojo dolžnost; in zarad mene naj zmrzne ali pa umrje, kakor jej je ljubo. Otroci, ki so prišli na svet, da nobeden ne ve od kod, nemajo nikake sile pobrati se. Ta je last mestna — in mesto naj skrbi zanjo; vi pa bi boljše storili, da bi se ne mešali v stvari, katere vam nijso nič mar.“

(Dalje prih.)

venci smo sploh grozovito lahkočutni in tu in tam pravi avtokrati! A naj bode, kakor hoče, storil sem dolžnost svojo; povedal to, kar mi je uže dolgo in posebno od avgusta p. l. na srcu in ... salvavi animam meam!
Dosmrten ud.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. januarja.

Kedaj se bode **državni zbor** zopet sešel, nij še gotovo, mogoče da niti 22. t. m. ne, kakor je bilo početkom določeno. Vlada bode baje zboru takoj po sestopu predložila nagodbeno delo.

Na **Češkem** bodo imeli, če „Presse“ prav poroča, konec tega meseca zopet (bog ve h kolikrat) nove volitve v državni zbor, ker se, kakor znano poslanci češke narodnosti ne udeležujejo tega parlamenta in zato mandat izgubljajo.

Vnanje države.

O **ruskej** politiki po povodu prodolženja vojnega premirja sodi češki organ v nemškem jeziku „Politik“, da si z družega stališča, vendar jednako kakor nemški časniki namreč, da je Rusija vzmaknila se nazaj. Mi pa upanja ne izgublamo, da se je stvar zgodila s premislekom in na slovansko dobro. Velike stvari se ne smejo s prenačlenjenjem vršiti. Želja in možnost sta dve različni stvari. Previdnost z odločnostjo vred sta rešiteljici.

Veliki knez Nikolaj **Nikolajevič** bode kmalu popolnem okreval. — Piše se v „Pol. Corr.“ da se imajo vsi vojni okraji evropske Rusije mobilizirati, zopet so se začele vojaške čete pošiljati v glavni ostrog kišenevski. V štirih južnih okrajih se ima tudi deželna bramba organizovati.

Rumunski minister Bratiano je v zbornici povedal da bode terjal od Turčije, da mora slovesno izreči, da Rumunija ne spada v turško državo, kakor je to trjeno v turškej ustavi. — Ali bode pa porta ponižala se in to storila? Ali so Rumunci potem možje, da bodo to terjali?

Tudi **Turki** se na vso moč pripravljajo na boj. Sultan odlikuje Čerkeze in druge krvoločnike s posebnimi medalijami. Angleški general Senthser ima nalog, Sofijo in Filipopol utrditi; tudi Adrijanopol se ima z večjimi nasipi zavarovati.

V **Carigradu** velika diplomatska kriza nij še končana. Najnovejše poročilo „Agence Havas“ pravi, da so evropski pooblaščenca nove predloge stavili porti, in sicer zmanjšane terjatve, v katerih nij o okupaciji Bulgarije nič govora. Mithad-paša je bolj miren. (Vsak dan nekaj družega, čakajmo. Ur.)

Iz **Berlina** se „N. Fr. Pr.“ piše, da se rusko-nemško prijateljstvo ohlaja in da Rusija želi otresti se Prusije v tem smislu in cilju, da bi potem ožje zjediniła se z Avstrijo. — Bog daj da bi to res bilo ker severni Nemec je neprijatelj našej državi in le v zvezi z Rusijo bi mi varni bili.

Na **Nemškem** je zdaj živo volilno gibanje. Takozvani naprednjaki (katerih pa v pravem pomenu na Nemškem niti nij) si mej soboj kandidature otimljejo. Konservativci so bolj zložni, vendar večine pod Bismarkom ne bodo dobili. V narodnem oziru so itak precej jednaki.

Dopisi.

Iz **Novega mesta** 3. januarja.

[Izvirni dopis.] Čitalnica naša, odkar ima svoje lastno domovje, jako dobro napreduje; udje se množijo in življenje prihaja vedno bolj živahno; gre pa tudi hvala odboru, da tako dobro streže. Na novega leta večer je napravil prav lepo veselico pred mnogobrojnim občinstvom; tudi deželni poslanec g. K. Rudež in nekateri g. duhovni z dežele so nas počastili. Najprej se je vršilo srečkanje na do-

bitke, potem pa je sledilo petje, v katerem so se vrli pevci prav dobro obnesli, mej petjem je tudi govoril tajnik društva o vrednosti domače besede, katero naj bi vedno čestili, ljubili in gojili, ker je najbližja nam pot do prave omike.

Vsak je zadovoljen zapustil dom veselja. Za predpust je odbor dalje odločil še te-le veselice: 7. januarja: tombolo s plesom, 14. januarja: glediščno predstavo, 21. januarja: „Venček“, 2. februarja: slovesno „besedo“ na Vodnikov spomin, 11. februarja: večerno zabavo, v pustni vtorek pa „maškerado“.

Iz Žavca 1. januarja. [Izvirni dop.] Dolgo časa uže nij bilo v vašem listu nič slišati iz našega trga, kakor drugače tudi nij mogoče; ker precej dolgo uže traja pri nas nekovo dremanje. Bolezen, kakor še tudi druge enake nadloge so se menda zaprisegle, da hočejo v Žavcu zadnji znak narodnega in tedaj živahnega življenja zadušiti. Nekaj časa sem uže nij leta, katero bi nam ne bilo eno ali več glav vseh podvzetij odvzelo in tudi lansko leto nam je smrt spravila v prerani grob nekaj mož, ki so bili vedno sol naših družinskih zabav. Po vrhu tega še razsajajo razne bolezni, in sicer v tako obilnem številu, da, če ravno o kakej epidemiji še misliti nij, vendar skoraj nij večje hiše, v kateri bi ne imeli bolnika; tako da je cel trg veliki bolnici podoben.

Želeti je tedaj Žavčanom, da bi v teh obzirih v novem letu srečnejši bili, ko do zdaj, ker le na ta način je mogoče, da se nam prejšnje veselo življenje zopet povrne, zaradi katerega je Žavec uže od nekdanj slovel.

Kljubu vsemu temu nas je vendar združil zadnji dan lanskega leta k lepej veselici s tombolo, katera se je napravila v prid ubogim šolarjem naše ljudske šole. Spravila se je skupaj v ta namen lepa svota 50 gold., za kar naj se na tem mestu aranžerjem, kakor tudi čestitemu občinstvu sploh, za njih trud in požrtvovanje, v imenu mladine presrečna zahvala izreče. Ta denar se bo najbrž kot ustanova vložil v hranilnico in sicer s tem namenom, da se vsako leto s čistim dohodkom enakih veselic množi, obresti pa se v podporo uboge šolske mladeži rabijo. To je res hvalevredna ideja, ki je vseskozi podpore in posnetka vredna! V kratkih letih bi imela naša šola kapital, od katerega se bi vsako leto gotova podpora za uboge šolarje dobivala. Da bi se le to tudi vresničilo! —

Ravno ta veselica, ki se je, čeravno v enem hipu osnovana, vendar v občno zadovoljnost izvršila, nam kaže, da bi se še vendar — v Žavcu dalo kaj napraviti, samo, ko bi se kdo našel, ko bi moči skupaj spravil in v kako narodno društvo zjedini. Da bi tako podvzetje ne bilo prezvspešno, nam kaže sijajna zgodovina našega trga. Imeli smo krepko čitalnico, izvrstno pevsko društvo, društvo za streljanje na tarčo in še več drugih. Krona vsega pa je bil velikansk slovesen „Tabor“, kateri je še vsakemu Slovincu v živem spominu. Bili so to lepi časi še ne davne preteklosti! — Zdaj tega nij več; vsa ta krasna društva dremlejo mirno; pa imamo še, čeravno ne vse, saj nekaj tržanov, katerim so ti časi še gotovo v živem spominu. Žavčani, kolikor vas je še od te stareje garde, ali si ne želite nekdanjega življenja zopet nazaj?! Stopite na noge in spodbujajte mlajše moči, one vam gotovo svojega delovanja ne bodo odrekle in v kratkem boste imeli zopet čital-

nico in druga društva, ž njimi pa tudi zopet nekdanjo živahnost!

Da se vse to uže davno nij zgodilo, pa nijso le tržani sami krivi; največ je k temu uzrok nemila osoda, katera nam je, kakor uže rečeno, nekaj let sem skoraj vse može pobrala, ki so se za take reči najbolj brigali. Dalje tudi mislim imajo velik upljiv na to sedanjosti slabi časi; saj Žavčanom se ne sme očitati, da bi njim bil občni blagor zadnja reč. To kaže dovolj, lepo šolsko poslopje, dobro uredena šola, nova bolnišnica itd. Ravno kar se dela tudi nova drevesnica za našo šolo, katera bode večja in pripravnejša kot poprejšnja. Ali kar je pri nas, posebno v narodnih zadevah, najslabejše, je to, da se nihče neče prvi česa podstopiti; jeden se zanaša na drugega in tako dalje. Slednjič pride vse delo na samo enega, kateri pa tudi ne more vselej vsem ustreči. Na noge tedaj, ki ste za take reči sposobni, pustite v nemar nesamostalnost in izgovarjanje, sezite jeden drugemu v roke in spravili boste skupaj lepo društvo in ž njim vred tudi nekdanje žavsko, slovensko življenje!

Domače stvari.

— („Sokol“) ima denes 6 januarja ob 11. uri dopoludne občni zbor.

— (Slovensko gledališče.) Jutri se bode predstavljala znana burka s petjem v 4 dejanjih „Denes bomo tiči“.

— (Nemško gledališče.) V ponedeljek bode v nemškem gledališču predstavljena znana velika komedija: „Potovanje okolo sveta v 80 dneh“ po Jul. Verneji.

— (Soareja) vojaške godbe bode denes zvečer v ljubljanskej čitalnične restavraciji.

— (Vojaška godba) igra denes opoludne v zvezdi, če bo lepo vreme.

— (Celjska čitalnica) vabi ude k občnemu zboru dne 6. t. m. zvečer ob 7. uri v čitalnični dvorani. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 2. Odborova volitev. 4. Razni predlogi. Odbor.

— (Vabilo.) V nedeljo po sv. treh kraljih 7. januarja 1877 ob 11. uri zjutraj, bode redni občni zbor društva „Edinost“ v tržaški čitalnici (via S. Francesco N. 4.) Dnevni red: 1. Potrdilo zapisnika zadnje seje in pregledovanje letnega društvenega računa. 2. Volitev novega društvenega odbora. 3. Prošnja do vlade, da bi v prihodnjem deželnem zboru predlagala 14 poslancev za okolico. 4. Obravnava policijske zadeve v okolici. Okoličani, ako si želite, da česa dosežemo, pridite v zbor vsi, ker o tacih prilikah je najbolj ležeče na tem, da se zbora veliko ljudi udeleži.

— (V Polhovem gradci) je ustanovljena nova žandarska štabija.

— (Iz mariborske okolice) „G.“ poroča: 22. decembra so našli na Šobru v kamški fari starega moža, ki je celo sam v neki koči bival od smrti svoje žene, ki je pred 2 letoma umrla, obešenega in sicer klečečega; vrv je imel pod pazduho in čez ramo, ne okolu vrata, kakor se navadno ljudje obešajo. Obešenec Kašpar Garb, 76 let stari tekalec, bil je pobožen mož. Ko so ljudje zapazili, da je mrtev, so našli na mizi denarno „toško“ brez denarja. V hlevu pa zastradano kravo, ki je še komaj dihala. Iz tega se sklepa, da je moral biti uže kakih 5 dnov mrtev. Nekateri mislijo na zločinstvo drugi na nesrečo, gotovega se nič ne ve.

— (Iz Veržeja) se piše „G.“ Naša učilnica nam ne zadostuje več pri velikih po-

trebah sedanjih dni pa pri vedno raztočem številu otrok. Sosedni trg Ljutomer ima 7 učiteljskih, jako spretnih moči. Tukaj bi trebalo 2 učiteljev in sicer pridnih, vrednih lepega imena. Upamo, da jih kedaj dobimo! — Naš trg v obče slovi kot vrlo naroden, kar je uže večkrat svetu odločno pokazal. Tem bolj nezapopadljive so nekatere prikazni, ki se rodijo iz črne nemškutarije.

— (Vinorejsko društvo v Mariboru) je 16. dec. imelo za jedno z društveniki štajerske kmetijske družbe vzajemen shod in je pri tej priliki sprejelo za naše vinorejstvo velevažen sklep, ki se od besede do besede glasi: osnovali se bodo vinski semnji — v Mariboru dva, prvi meseca novembra, drugi pred binkoštni ali pred duhovim; vsak traja po jeden dan, in kolikor mogoče z malimi stroški, po blagu v steklenicah za poskušanje poslanem.

— (Borovlje na Koroškem) bile so v velikej nevarnosti do tal pogoreti, k sreči se je ogenj še o pravem času ukrotil. Pogorel je samo pek.

— (Stekel pes) je iz Celja bežal mimo Vojnika naprej, pse in kokoši na potu trgal in 8 ljudij ugriznil. Še le v Doberni so ga ustrelili. Ljudje so si v strahih nevedoči, kaj se bo z ugriznjenimi reveži zgodilo.

Razne vesti.

* (Sila kola lomi.) Franc Madaj, poprej telegrafski uradnik, je bil k vojakom potrjen, in ko se je navadil eksercirati, zopet odpuščen. Akoravno je bil vedno jako varčen človek, je vendar kmalu bil v največji siromaščini, kajti bil je brez zaslužka in brez denarja. Lakota ga je prisilila, da je na Dunaji v neki trafiki krivega storil se zločina rop, zaradi česar je bil obsojen 2. t. m. od porotnikov na 6 let teške ječe. Tako daleč sila človeka pritira!

* (Samoumrov) je bilo preteklo leto na Dunaji 297; največkrat je bil uzrok siromaščina in ker so bili dotični brez dela. Največ samoumrov, 35, pade na mesec julij.

* (Uchatiusovih kanonov) je zdaj nalitih uže enajst sto. Zadnjega decembra so se pri dunajskem Novem mestu imele velike strelne vaje. Kakor se sliši, treba je strelivo nekoliko izboljšati. Celo število kanonov, ki se imajo uliti, bode dopolnjeno 1. julija t. l., t. j. 1600 kanonov.

* (Mašinska fabrika) v Smihovu je izpustila 200 delavcev iz službe. Fabrika je delala lafete za Uchatiusove kanone. Vodstvo je delavcem obljubilo, da dobodo zopet dela, kadar ministerstvo naroči novih municijskih voz.

* (V Stranski vasi) pri novem Tičinu je neka kmetica porodila četvrtke, ki so vsi živi in zdravi: cesar ji je poslal za podporo 80 gld.

* (Živinska kuga) se je zopet pokazala v Galiciji v okraji Skalatu.

(Poslano.) Mej človeškimi pomanjkljivi, ki so o prilikah lahko jako nevarni, in se pri malih in velikih čestokrat nahajajo, so posebno važne **poke v doljenjem životu** (kilavost). Izvrstno in jako vspešno sredstvo, pa popolno neškodljivo proti temu je **podtrebušna maža** od **Bog. Sturzeneggerja** Herisau, kanton Appenzell, Švica.

Zahvala.

Za sočutje in mnogobrojno spremstvo pri pogrebu mojega nepozabljivega sina

Ferdinanda,

izrekam p. n. občinstvu, kakor tudi gosp. J. Janežu in onim gospodom iz Ljubljane, kateri so bili prišli k pogrebu, svojo najtoplejšo zahvalo.

Ig, 2. januarja 1877.

(3)

Alojzi Minati.

